

† VINCENTIU
EPISCOPUL SLOBOZIEI ȘI CĂLĂRAȘILOR
SEMNELE ÎNVIERII

PASTORALĂ
LA ÎNVIEREA DOMNULUI
2013

† VINCENTIU

Prin harul lui Dumnezeu
Episcopul Sloboziei și Călărașilor

**Iubitului meu cler și popor,
Har și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru,
Iar din parte-mi, arhieresti binecuvântări!**

*„Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit?
A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus“.*
(Marcu 16, 6)

Hristos a înviat!

Dreptmăritori creștini,

De-a învrednicit Preabunul Dumnezeu să săvârșim sfințita călătorie a marelui Post și să ajungem la această mare sărbătoare, Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, minunea minunilor, de care beneficiază nu doar cei câțiva aleși, amintiți de Sfintele Evanghelii, cum au fost Sfinții Apostoli și femeile mironosițe, ci și fiecare om născut în lumea aceasta. Moartea și Învierea Mântuitorului Hristos sunt două momente fundamentale din istoria mântuirii omului, pentru care Dumnezeu a ales să trimită pe Fiul Său în lume. Aceste două evenimente mântuitoare s-au petrecut într-un loc cunoscut, Ierusalim, și într-un moment precis al istoriei noastre, anul 30 d. Hr.

Pentru creștinii din primele secole și pentru noi cei de astăzi, Mormântul gol de la Ierusalim, cinstit de întreaga creștinătate ca Sfântul Mormânt, în care a fost așezat trupul Domnului și din care a înviat, este locul cel mai sfânt de pe fața pământului.

Astfel, când mergem în pelerinaj și intrăm în Biserica Sfântului Mormânt sau Biserica Învierii din Ierusalim, a cărei temelie se află pe locurile Răstignirii și Învierii, noi cinstim, înainte de toate, Sfântul Mormânt, numit în cărțile noastre de slujbă „izvor de viață“. Sfântul Ioan Gură de Aur ne învață, în Cuvântul din noaptea de Paști, că „din mormânt a ieșit iertarea“, adică răscumpărarea lumii din păcat.

Sfintele Evanghelii ne înfățișează cum s-au derulat evenimentele după Răstignirea și Moartea Domnului, astfel: „Și făcându-se seară, fiindcă era vineri, care este înaintea sâmbetei, a venit Iosif cel din Arimateea, sfetnic ales, care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus“ (Marcu 15, 42-43). În această atmosferă de teamă, amplificată de eșecul pe care-l reprezenta moartea Învățătorului lor, nu unul dintre Apostoli, ci Iosif din Arimateea, este cel care s-a prezentat la Pilat pentru a-i cere trupul lui Iisus ca să-l așeze în mormânt. Dar, cum deja „se lumina spre sâmbătă“ (Luca 23, 54) și fiind Sabatul zi de sărbătoare, care, în anul acela, se suprapunea cu Paștele iudeilor, cu ajutorul femeilor care-L urmaseră pe Iisus, au pregătit și curățit în grabă trupul lui Iisus, plin de sânge și scuipături. „Și a venit și Nicodim... aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă și aloe. Au luat deci trupul lui Iisus și l-au înfășurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul la iudei“ (Ioan 19, 39 - 40).

Iubiți frați și surori în Domnul,

ele patru Sfinte Evanghelii ne-au transmis tradiția orală a Bisericii dintru început despre aflarea Mormântului gol (Matei 28, 1-8; Marcu 16, 1-8; Luca 24, 1-8; Ioan 20, 1-9) spunând, în acord, că „în ziua întâi a săptămânii“, Maria Magdalena și celelalte femei au fost primele care au ajuns la mormânt dis-de-dimineată, descoperind, spre surpriza lor, că piatra fusese răsturnată. Tulburate și dez-

orientate, femeile au fost interpellate de un Înger cu aceste cuvinte: „Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus“ (Marcu 16, 6).

Sfântul Evanghelist Matei relatează șiretlicul mai marilor sinagogii (Matei 28, 11-15) care, descumpăniți de relatările străjerilor - martori ai intervenției Îngerului care a răsturnat piatra de pe mormânt - le-a poruncit, dându-le o importantă sumă de bani, să răspândească vestea că, venind noaptea, ucenicii au furat trupul în timp ce ei dormeau. Un detaliu esențial: Apostolii Petru și Ioan sunt surprinși văzând „giulgiurile puse jos“ (Ioan 20, 5; Luca 24, 12) ca și mahrama care era „înfășurată la o parte, într-un loc“ (Ioan 20, 7). Sfântul Ioan Evanghelistul declară simplu că „a văzut și a crezut“ (Ioan 20, 8).

În relatarea învierii lui Lazăr (Ioan 11, 1-44), cu ocazia reînșufletirii trupului acestuia, care intrase deja în descompunere, Iisus poruncește martorilor minunii: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă“ (Ioan 11, 44). Giulgiurile și mahrama constituie într-adevăr, piedici pe care numai o intervenție exterioară le poate învinge. Or, nimic asemănător pentru Iisus: giulgiurile zac pe pământ, iar mahrama e înfășurată, la o parte, într-un loc“ (Ioan 20, 5-7).

Dreptmăritori creștini,

 iulgiurile sau bucățile de pânză care zăceau pe jos, în locul în care fusese pus trupul Mântuitorului, arată că El nu putea să fie ținut de „durerile morții“ (cf. Psalmul 114, 3). Mahrama era o bucată de pânză pătrată, un fel de văl folosit în ritualul funerar pentru a acoperi fața defunctului. Despre mahramă, Sfântul Ioan Evanghelistul ne spune că era „învăluită sau înfășurată“, ceea ce indică faptul că mahrama care acoperea capul lui Iisus păstra forma ovală a capului Său. Această așezare surprinzătoare a giulgiurilor și a mahramei evidențiază că, înviind, trupul lui Iisus a ieșit

din ele într-un mod minunat, fără să le mute. „Giulgiurile nedesfăcute, puse de-o parte pe pământ, sunt ca o crisalidă din care fluterele a ieșit“ (cf. Olivier Clement). Ucenicii înțeleg că trupul lui Iisus nu a fost furat, deoarece hoții cu greu ar fi despuiat un cadavru înainte de a-l fura din mormânt. S-ar putea gândi cineva în mod serios că hoții și-ar fi dat osteneala să desfășoare cu răbdare trupul din aceste legături, să înlăture toate fașele de pânză, îmbibate de uleiuri care se lipiseră de trup, și, pe deasupra, să înfășoare mahrama cu atâta grijă? Nu s-ar fi rupt deloc giulgiurile? Iată câteva din numeroasele întrebări care se ridică.

În cazul lui Lazăr, mort deja de patru zile, mormântul lui este deschis, mortul iese cu mâinile și picioarele legate de fașele de pânză funerare, iar capul era învăluit de mahramă. Cuvântul lui Iisus îl eliberează de ultimele legături ale morții (In 11, 44). Acesta este semnul slavei lui Dumnezeu. Lazăr a fost readus la viața naturală, fiind destinat să moară din nou. Iisus a lăsat aceleași giulgiuri în mormânt, descoperindu-le ucenicilor Săi că El a înviat întru viața veșnică. „Giulgiurile intacte de la mormântul lui Hristos contrastează cu prezentarea lui Lazăr, care iese din mormânt, „fiind legat la picioare și la mâini cu fâșii de pânză și cu fața înfășurată cu mahramă“ (In 11, 44), în timp ce Chipul lui Iisus a fost cu grijă eliberat de mahramă, iar aceasta, înfășurată, a fost pusă de-o parte, în alt loc, arătându-ne că Învierea, ieșirea din crisalida „acestei lumi“, s-a făcut, începând cu Chipul Său, „icoană“ a transparenței Persoanei“ (Cf. O. Clement, *Mormântul gol*, p. 57).

În cazul Învierii Mântuitorului Hristos, **semnele** de la înmormântarea trupului au rămas intacte în mormânt. Ucenicul care vede aceste „semne“ începe să creadă. Este „credința“ absolută, adică încredințarea și mărturisirea că Iisus este Domnul, Hristosul și Fiul lui Dumnezeu. De aceea, ucenicul care crede este modelul tuturor celor care vor crede fără să vadă realitatea

trupului lui Iisus înviat și să verifice identitatea Sa, după cum pretindea Toma (In 20, 29). Credința sa este exemplară pentru cei care cred în Iisus, Hristosul și Fiul lui Dumnezeu, cu ajutorul semnelor săvârșite de Iisus înaintea ucenicilor Săi, semne alese și documentate în Evanghelia scrisă (In 20, 30-31).

Numeroasele încercări de a dovedi că Hristos nu a înviat și că trupul Său ar fi rămas în mormânt au fost destinate eșecului. Oare Apostolii n-au murit cu acest adevăr pe buze, că Hristos a înviat? Saul din Tars, îndârjit în prigonirea creștinilor, nu a fost interplat pe drumul Damascului cu aceste cuvinte: „De ce Mă prigonești?“ (FA 9, 3). Convertirea sa fulgerătoare l-a transformat într-un apărător fervent al Învierii lui Hristos, cu prețul suferințelor care l-au însoțit până la moartea martirică pentru Hristos.

La mormânt, Îngerul cere femeilor mironosițe să nu-L mai caute acolo pe Hristos, Care este viu. Mormântul gol stimulează memoria reînviată de Solul Ceresc: „El a înviat precum a zis“ (Matei 28, 6). Scripturile sunt confirmate, iluminate de lumina mormântului, care le proslăvește sensul. Mormântul deschis și gol nu este decât locul unei prezențe care să le amintească locul în care Iisus a înviat. El a devenit, astfel, pentru conștiința creștină, un monument comemorativ al unei memorii vii, locul în care femeile mironosițe au fost investite să mărturisească Învierea lui Hristos. Mormântul gol, dar deschis, devine, mai degrabă, un nou punct de plecare, deoarece Iisus le trimite să vestească ucenicilor Învierea.

Iubiți fii duhovnicești,

rimii creștini care trăiau la Ierusalim știau foarte bine, fapt de altfel confirmat de descoperirile arheologice, că Golgota, locul Răstignirii, se afla în afara zidurilor cetății și că, inițial, fusese o veche carieră de piatră, care în vremea Mântuitorului fusese abandonată, devenind un

fel de depozit de piatră reciclabilă, dar neutilizabilă în construcții, din cauza calității ei slabe (calcar). Primii creștini din Ierusalim, la origine evrei convertiți, au comemorat jertfa Mântuitorului pe cruce și au cinstit mormântul gol, recitând Psalmul 118, 22: „Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului“ (cf. 1 Ptr 2, 7).

Arheologii și savanții de marcă din zilele noastre nu se îndoiesc de autenticitatea locului răstignirii Mântuitorului și a mormântului Său pe care ei le consideră identificate fără putință de tăgadă. Ei susțin că Biserica apostolică din Ierusalim cunoștea în mod exact locul atestat al mormântului Domnului. De altfel, este evident că multe particularități din Evangheliile sunt mai ușor de explicat, dacă, în momentul în care textele au fost scrise, exista o cunoaștere directă a mormântului. Mormântul nou fusese săpat în piatră și era situat într-o grădină sau livadă, în apropierea cetății; se cunoștea proprietarul, care era Iosif din Arimateea, un sfetnic vestit. În mormânt, locul unde fusese depus trupul lui Iisus era situat în partea dreaptă, iar intrarea, foarte joasă, îi obliga să se plece pe cei care intrau înăuntru ca să privească.

Noile descoperiri ne încurajează să reflectăm asupra practicii liturgice a primilor creștini din Ierusalim, dinaintea anului 70 d. Hr, când Ierusalimul a fost distrus. De aceea, putem afirma că ucenicii Mântuitorului urmaseră practica liturgică de a recita Psalmul 118 în fața mormântului Mântuitorului. Astfel, ei au început să cinstească acest loc, punând bazele cultului creștin la Ierusalim, venind în pelerinaje în Cetatea Sfântă, iar, în această perioadă, se adunau pentru a cinsti Jertfa pe Cruce și Învierea Mântuitorului. Un astfel de gest era firesc, dacă ne gândim la practica obișnuită în iudaism de a merge în pelerinaj la mormintele înțelepților evrei. Era o practică veche, devenită obișnuință în iudaismul palestinian anterior anului 70 d. Hr.

Primii ucenici ai Mântuitorului au considerat Psalmul 118 ca fiind potrivit procesiunii liturgice desfășurate în jurul Sfântului Mormânt. În acest sens, trebuie amintit, în mod special, versetul 23: „De la Domnul s-a făcut aceasta și minunat [lucru] e în ochii noștri“. Refrenul „că în veac este mila Lui“ se repetă de mai bine de patru ori în acest psalm. Este vorba, așadar, de o slujbă liturgică, săvârșită de primii creștini în fața Golgotei și în jurul mormântului Mântuitorului, pentru a cinsti astfel ultimele evenimente din viața Domnului lor.

Pe acest loc, primul Împărat creștin, Sfântul Constantin cel Mare și mama sa Elena, pe care anul acesta îi cinstim în mod deosebit în Biserica noastră Ortodoxă, au construit, între anii 325-335 d. Hr., un impunător complex de biserici, care să includă locul Răstignirii și Învierii Domnului, ca „să laude neamurile și popoarele pe Hristos, Dumnezeu nostru, Care, de bunăvoie pentru noi, Cruce a răbdat și în iad până a treia zi a fost; și să se închine Învierii Lui celei din morți, prin care s-au luminat toate marginile lumii“. În acest loc sfânt, legat de Învierea Mântuitorului Hristos, în fiecare an, de peste douăzeci de veacuri, în Sâmbăta Mare, vine Sfânta Lumină în mod suprafiresc la Mormântul Domnului din Ierusalim. Această Sfântă Lumină am primit-o și noi și am împărțit-o preoților și credincioșilor noștri în noaptea de Înviere.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Anul mântuirii 2013 este un an aniversar pentru Eparhia noastră. Se împlinesc douăzeci de ani de când, cu binecuvântarea Preabunului Dumnezeu, Sfântul Sinod, la propunerea fericitului întru adormire, părintele nostru Patriarhul Teoctist, a întemeiat Episcopia Sloboziei și Călărașilor în județele Ialomița și Călărași. „Slujire și Dăruire“ sunt cuvintele care ne călăuzesc pașii în acest an aniversar, cinstind memoria fericitorilor noștri înaintași și înmulțind lucrarea

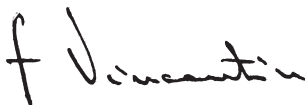
jertfelnică pastoral – misionară, culturală, socială și filantropică, pe care slujitorii Sfințelor Altare o săvârșesc în mijlocul poporului dreptcredincios.

Vă îndemn să fiți părtași nouă la acest binecuvântat moment aniversar, iar acum, la Sărbătoarea Sărbătorilor, ca fii ai Învierii, rog pe Preabunul Dumnezeu „să vă înzestreze cu tot ce este bun spre a-I face voia, lucrând între voi ceea ce este bineplăcut înaintea Lui“ (Evrei 13, 20), dăruindu-vă tuturor sănătate și pace.

Vă îmbrățișez cu părintească dragoste și vă vestesc:
Adevărat a Înviat Domnul!

Al vostru către Dumnezeu totdeauna rugător,

† VINCENTIU

Episcopul Sloboziei și Călărașilor